

דף כז.

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ג הי"ד

אין קמץ פחות מכשני זיתים. ומקצת הקמץ מעכב את כלו. והקמץ והלבונה מעכבין זה את זה. הסלת והשמן מעכבין זה את זה ומקצת השמן מעכב את כלו. אין פחות מלוג לעשרון כמו שבארנו:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ב ה"ה

כל המנחות הקרבות לגבי המזבח אין כל אחת מהן פחותה מעשרון. ומעוטו מעכב את כלו. וחמש מנחות הבאות בנדר ונדבה יש לו להתנדב ולנדר מהן כל מה שירצה אפלו אסף עשרון. אבל מנחת העומר ומנחת חוטא ומנחת קנאות ומנחת חנוף והחביתין כל אחת מהן עשרון אחד לא פחות ולא יתר:

ג. כסף משנה: אין קומץ פחות מכשני זיתים. בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו) פלוגתא דריב"ל ור' יוחנן ופסק כריב"ל וכמו שכתבו התוספות בפרק אלו עוברין (דף מ"ג): וגם בפרק כל המנחות (דף נ"ח): נחלקו בזה אב"י ורבא וסבר רבא כריב"ל: ומקצת הקומץ מעכב את כולו וכו' עד ומקצת השמן מעכב את כלו. משנה בפ' הקומץ רבה (דף כ"ז). ומ"ש אין פחות מלוג לעשרון כמו שביארנו. בפ"ב ובפרק זה:

ד. כסף משנה: כל המנחות הקריבות לגבי המזבח וכו'. בהקומץ רבה (דף כ"ה) תנן העשרון מעוטו מעכב את רובו ופירש"י שאם חסר כל שהוא פסול. ומ"ש וחמש מנחות הבאות בנדר ונדבה יש לו להתנדב ולנדר מהם כל מה שירצה וכו'. פשוט הוא. ומה שכתב אבל מנחת העומר ומנחת חוטא וכו' לא פחות ולא יתר. בס"פ אלו מנחות (דף ע"ז): ת"ר כל המנחות שריבה במדת עשרונן או שמיעט במדת עשרונן פסולות, וע"כ לומר דכל המנחות הבאות שלא בנדר ונדבה קאמר:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ב ה"ה

אֵלוּ הֵן הַנְּסָכִים בֵּין לְעוֹלָה הַ בֵּין לְשִׁלְמִים כַּשְּׁעוֹר הַזֶּה
 לְכָל אֶחָד וְאֶחָד שְׁנָאֵמַר 'כַּמֶּסֶפֶר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָכָה תַעֲשׂוּ
 לְאֶחָד כַּמֶּסֶפֶרם'. אֵין מוֹסִיפִין עַל הַשְּׁעוּרִין הָאֵלוּ וְאֵין
 גּוֹרְעִין מֵהֶן. וְאִם גָּרַע אוֹ הוֹסִיף כָּל שֶׁהוּא פָּסוּל. חוּץ
 מִכֶּבֶשׂ הָעוֹלָה שֶׁמִּקְרִיבִין בְּיוֹם הַנִּפְתּוֹת הָעוֹמֵר שֶׁהַנְּסָכִים
 שָׁלוּ שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים בְּלוּל בְּשִׁלִּישֵׁית הַהֵינן שֶׁמֶן. אֵף עַל
 פִּי שְׁנִכְפָּלָה סִלְתוֹ לֹא נִכְפְּלוּ יֵינוּ אֶלָּא יֵין לַנֶּסֶךְ רַב־עֵיט
 הַהֵינן :

ה. כסף משנה: אין מוסיפין על השיעורים האלו וכו'. בפ"ק דמנחות תנן ריבה שמנה
 וחיסר שמנה וכו' פסולה ואמרי' בפ' המנחות והנסכים ובספרי שהטעם מדכתיב
 בנסכים ככה וא"כ ה"ה ליין. ובתוספתא רפ"ח דמנחות כל המנחות שריבה מדת חלות או
 שחיסר מדת חלות או שהיתה מדה חסרה מחבירתה או יתירה מחבירתה הרי אלו פסולות
 ומשמע דכללא הוא בין ליין בין לשמן: ומ"ש חוץ מכבש העולה וכו'. משנה בפרק שתי
 מדות (דף פ"ט:) הכבש הבא עם העומר אע"פ שמנחתו כפולה לא היו נסכיו כפולים
 ובגמרא בברייתא יכול כשם שמנחתו כפולה כך יינו כפול ת"ל ונסכו יין רביעית ההין יכול
 לא יהא יינו כפול שאינו נבלל עם מנחתו אבל יהא שמנו כפול שנבלל עם מנחתו ת"ל
 ונסכה כל נסכין לא יהו אלא רביעית מאי תלמודא אמר ר' אלעזר כתיב ונסכה וקרינן ונסכו
 כיצד נסכה דמנחה כנסכו דיינן מה יין רביעית אף שמן נמי רביעית. ונראה שיש חסרון
 בלשון רבינו וצריך להגיה ולכתוב לא נכפל יינו ושמנו כי השמן הוא עיקר החידוש שהוא
 נלמד מדרשא. ועל מה שכתב רבינו חוץ מכבש העולה שמקריבין ביום הנפת העומר שהנסכים
 שלו שני עשרונים בלול בשלישית ההין שמן. כתב הראב"ד זה שיבוש ובהדיא גרסינן במנחות
 וכו'. ונראה ודאי שיש טעות סופר בדברי רבינו וצריך להגיה ולכתוב ברביעית ההין שמן:

עין משפט ד.ה.ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פי"ג הי"ד

אין קִמֵץ פְּחוֹת מִכֶּשֶׁי זֵיתִים. וּמִקְצַת הַקִּמֵץ מְעַכֵּב אֶת כָּלוּ. וְהַקִּמֵץ וְהַלְבוּנָה מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה וּמִקְצַת הַשָּׁמֶן מְעַכֵּב אֶת כָּלוּ. אֵין פְּחוֹת מְלוּג לְעֶשְׂרוֹן כָּמוֹ שְׁבִיאָרְנוּ:

עין משפט ז.ז. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח הי"ד

שְׁתֵּי הַחֲלוֹת מְעַכְבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וְשְׁנֵי הַכֶּבֶשִׁים מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. מֵת אֶחָד מִשְׁנֵיהֶם אוֹ בָּרַח אוֹ נֶעְשָׂה טְרֵפָה. יִקַּח זוּג לְשָׁנִי. שָׁחַט אֶחָד לְשָׁמוֹ. יִקַּח לוֹ זוּג:

עין משפט ט.י. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ח הי"ג

שְׁנֵי הַסְּדָרִים מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וְשְׁנֵי הַבְּזִיכִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וְהַסְּדָרִין וְהַבְּזִיכִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וְאֵין מַחְנִכִין אֶת הַשְּׁלֶחַן אֲלָא בְּלֶחֶם הַפָּנִים בְּשַׁבָּת. מִיּוֹם

ו. כסף משנה: אין קומץ פחות מכשני זיתים. בפ' הקומץ רבה (דף כ"ו) פלוגתא דריב"ל ור' יוחנן ופסק כריב"ל וכמו שכתבו התוספות בפרק אלו עוברין (דף מ"ג): וגם בפרק כל המנחות (דף נ"ח): נחלקו בזה אב"י ורבא וסבר רבא כריב"ל: ומקצת הקומץ מעכב את כולו וכו' עד ומקצת השמן מעכב את כולו. משנה בפ' הקומץ רבה (דף כ"ז). ומ"ש אין פחות מלוג לעשרון כמו שביארנו. בפ"ב ובפרק זה:

ז. כסף משנה: שתי החלות מעכבות זו את זו ושני הכבשים מעכבין זה את זה. משנה פרק הקומץ רבה (דף כ"ז): מת אחד משניהם וכו' יקח זוג לשני. תוספתא בפ"ה דמנחות: שחט אחד מהם לשמו. כלומר ואח"כ מת האחר או נעשה טריפה או ברח יקח לו זוג לראשון והוא בתוספתא הנזכרת:

ח. כסף משנה: שני הסדרים מעכבים זה את זה וכו'. משנה בפ' הקומץ רבה (דף כ"ז): ואין מחנכין את השולחן אלא בלחם הפנים בשבת. משנה בפרק התכלת (דף מ"ט): מיום השבת ליום השבת מוציאין את הלחם וכו'. משנה בפרק שתי הלחם (דף ק')::

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הַשֶּׁבֶת לַיּוֹם הַשֶּׁבֶת מוֹצֵי־אֵין אֶת הַלֶּחֶם שֶׁהוּא שָׁם עַל
הַשֶּׁלֶחַן מִשֶּׁבֶת שְׁעֵבֶרָה וּמִסְדְּרִין לֶחֶם אַחֵר. וְזֶה
שֶׁמוֹצֵי־אֵין הוּא שְׁחוֹלְקִין שְׁתֵּי הַמְשָׁמְרוֹת הַנִּכְנָסֶת
וְהַיּוֹצֵאת עִם כֹּהֵן גָּדוֹל וְאוֹכְלִין אוֹתוֹ:

עין משפט כ. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ט הכ"ד

שְׁנֵי מִיְנֵי לֶחֶם שֶׁבְּנֻזִיר^ט וְאַרְבָּעָה מִיְנֵי לֶחֶם שֶׁבְּתוֹדָה
מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וּמַעֲשֵׂה הַלֶּחֶם שֶׁל שְׁנֵיהֶן חוּץ
לְעִזְרָה:

עין משפט ל. הרמב"ם הל' שופר וסוכה ולולב פ"ז ה"ה

אַרְבָּעָה מִיְנֵין אֵלוֹ מְצוּה אַחַת הֵן וּמְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה
וְכִלְן נִקְרָאִים מְצוֹת לוֹלֵב. וְאֵין פּוֹחֲתִין מֵהֵן וְאֵין
מוֹסִיפִין עָלֵיהֶן. וְאִם לֹא נִמְצָא אֶחָד מֵהֵן אֵין מְבִיאִים
תַּחֲתָיו מִין אַחֵר הַדּוֹמָה לוֹ:

שו"ע או"ח סימן תרנא פעיף יב

יב. יד. ארבעת המינים מעכבים זה את זה י שאם חסר אחד מהם לא יברך כ

ט. כסף משנה: שני מיני לחם שבנזיר וכו'. משנה בפ' הקומץ רבה (דף כ"ז). ומ"ש ומעשה
הלחם של שניהם חוץ לעזרה:

י. משום דכתיב ולקחתם, לקיחה תמה ופי' רש"י במנחות דף כ"ז ע"א ארבעה כאחד.
לבוש. ודוקא ביו"ט ראשון מעכבין זה את זה, אבל ביו"ט שני אין זה מעכב. ב"י בשם
הג"א אלא שכתב שאין זה דעת הפוסקים, וזה מש"כ כאן הרמ"א שאין חילוק בין יום
ראשון לשאר הימים.

כ. שאין מברכין על חלק מן המצוה אלא על מצוה שלמה.

על השאר, אלא יטול אותם לזכר בעלמא ל.

הגה: בין ביום ראשון בין בשאר הימים.

יב. טו. היו ארבעת המינים מצויים אצלו ונטלם אחד אחד יצא מ.

הגה: ובלבד שיהיו כולם לפניו, ויטול הלולב תחלה ויברך עליו ודעתו על האחרים, ואם סח ביניהם מברך על כל אחד בפני עצמו ע.

הרמב"ם הל' טומאת צרעת פי"א ה"א

טְהַרְתָּ מִצָּרַע מְצֹת עֵשָׂה. וְתִגְלַחְתּוּ כְּשִׁטְהַר מְצֹת עֵשָׂה. כִּי־צַד מְטַהְרִין אֶת הַמְצָרַע. מֵבִיא מְזָרֵק שֶׁל חָרֶשׁ

ל. כדי שלא תשכח תורת לולב. כ"כ הרא"ש בשם הראב"ד. ב"י. וצריך לזיזהר שלא יכוון שזה לשם מצוה דיש בזה משום "לא תגרע" כמ"ש הט"ז בס"ק י"ז.

מ. דקיי"ל לולב א"צ אגד לאפוקי מדעת ר"ת. כה"ח אות קי"ח.

נ. משום הפסק ברכה, ואם לאו לא יברך.

ס. ואם סח מענין דברים ששייכים עליו א"צ לברך. כמ"ש בסי' קס"ז סעיף ו'.

ע. היינו על נטילת הדס על ההדס, ועל נטילת ערבה על הערבות, ועל אתרוג על נטילת אתרוג.

ו. ויש חולקין דאינו מברך כיון שזו מצוה אחת, ומספק לא יברך, אך יש לברך בלבד, כיון שאינו מוציא בשפתיו אין חשש ברכה לבטלה. כה"ח אות קכ"ב.

אדם שנטל הלולב ומיניו וברך עליו ואח"כ ראה שזה חסר או חסרה ערבה או הדס יחזור ויטול בלי ברכה, וה"ה מצא הערבה או ההדס מהופך, אבל אם סח בנתיים או הפסיק חוזר ומברך, מ"מ יכול לברך בלבד. כה"ח אות קכ"ד.

פ. כסף משנה: טהרת מצורע מצות עשה וכו'. בפ"ד שנינו שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה הנזיר והמצורע והלויים ובס' המצות כתב רבינו טעם למה מנה טהרת המצורע בפני עצמה והבאת קרבנות מצוה בפני עצמה והוא כי כוונת ותכלית התגלחת ליטהר מלטמא בשרץ ואז לא יהיה רק מחוסר כפורים ותכלית הקרבנות להשלים כפרתו ונמצא שאין התגלחת נקשרת עם הקרבנות: כיצד מטהרים את המצורע וכו'. ריש פרק י"ד דנגעים. ומה שכתב וקבלה היא שיהיה של חרס, כך כתוב בספרי רבינו והוא ט"ס שבפירוש כתוב בתורה כלי חרס וכך צריך להגיה וקבלה היא שיהיה חדש וכך נמצא בספר כתיבת יד. וכתב הר"י קורקוס שטעם רבינו שכתב שהיא קבלה משום דהיינו מאי דדרשינן בפרק ב' דסוטה אל

חֲדָשׁ וְקִבְלָהּ הִיא שְׂיֵהָיָה וְנוֹתַן לְתוֹכוֹ רְבִיעִית מִיָּם חַיִּים
הָרְאוּיִין לְקִדְשׁ אוֹתָן מִי חֲטָאת. וְשֵׁעוֹר זֶה מְדַבְּרֵי
סוֹפְרִים. וּמֵבִיא שְׁתֵּי צִפְּרִים דְּרוֹר טְהוֹרוֹת לְשֵׁם טְהָרַת
צָרַעַת שְׁנֶאֱמַר וְלָקַח לְמַטְהָר. וְשׁוֹחֵט אֶת הַבְּרוּרָה
שְׁבִשְׁתִּיהֶן עַל הַמַּיִם שְׁבִכְלֵי חָרָס וּמִמָּצָה עַד שְׂיֵהָיָה הַדָּם
נָכַר בַּמַּיִם. וְחוֹפֵר וְקוֹבֵר הַצָּפוֹר הַשְּׁחוּטָה בְּפָנָיו. וְדָבַר

כלי חרס על מים חיים מה מים חיים שלא נעשה בהם מלאכה אף כלי ולפי שדרשא זו אינה מוכרחת כתב שקבלה היתה בידם פי' וקרא כעין אסמכתא עכ"ל: ומה שכתב ושיעור זה מדברי סופרים. בתורת כהנים ובפ"ב דסוטה (דף י"ז ע"ב) מים שדם הצפור ניכר בהם ושיערו חכמים רביעית: ומה שכתב לשם טהרת צרעת. בת"כ ולקח למטהר לשם מטהר בין איש בין אשה בין קטן מכאן אמרו לקח לאיש כשירות לאשה כשירות לאיש לבית כשר למצורע למצורע כשר לבית. ומ"ש ושחט את הברורה שבשתייהן. בת"כ ושחט את האחת הברורה שבשתייהן. ומ"ש וממצה עד שיהא הדם ניכר במים. יתבאר בסמוך. ומ"ש וחופר וקובר וכו' בפניו. פי"ד. ומ"ש ודבר זה קבלה מפי השמועה. ומ"ש ונטל עין ארז ומצתו שיהיה אורכו אמה ועביו כרביע כרע מכרעי המטה. בפרק י"ד דנגעים. ומ"ש ואזוב שאין לו שם לווי כמו שביארנו. בפרק י"א דהלכות פרה אדומה. ומ"ש אין פחות מטפח. בפרק המפלות דף כ"ו. ומ"ש ושני תולעת משקלו שקל. פ' טרף בקלפי (דף מ"ב). ומ"ש ואם טעמו פסלו. בת"כ. ומ"ש וכל השיעורים הלכה. בריש עירובין (דף ד'). ומ"ש ולוקח עם שלשתן הצפור החיה. כך היא הגירסא. ומ"ש וארבעה מינין אלו מעכבין זה את זה. משנה בפ"ג דמנחות (דף כ"ז). ומ"ש ועין ארץ ואזוב שנתקלפו פסולים. פ' היה מביא (דף ס"ו). ומ"ש וכורך האזוב עם הארז וכו' עד ומשלח את הצפור. בפרק י"ד דנגעים ומקיף פירושו וסומך ובתורת כהנים למדו שאינו אוגד אותה עמהם מדכתיב את הצפור החיה יקח אותה מלמד שמפרישה לעצמה: כיצד משלחה וכו'. גם זה שם ובפ"ב דקידושין ובתורת כהנים תניא לא יעמוד ביפו וישלחנה לים ולא יעמוד בגבת וישלחנה למדבר ולא יעמוד בגבת וישלחנה כלפי לעיר: שלחה וחזרה חוזר ומשלחה. תוספתא פרק ח' דנגעים ומייתי לה בפ"ב דקידושין: כיצד מגלחו מעביר תער על כל בשרו וכו' עד ולמעט שיער שבתוך החוטם. בפ"ב דסוטה עלה י"ו ות"כ ופסק כר"ע מחבירו ונתן רבינו טעם לשיער החוטם לפי שאינו נראה: וכתב הראב"ד א"א והלא ריבה שיער של בית הסתרים וכו'. וטעם רבינו דכיון דריבה ומיעט מוקמינן ריבויא לבית השחי שאם יגביה זרועו יהא נראה ומוקמינן מיעוטא לשיער החוטם שאינו נראה כלל. ומ"ש ואחר כך מכבס בגדיו וטובל וכו'. בפרק י"ד דנגעים. ומ"ש ומלטמא משכב ומושב. בת"כ. ומ"ש והמצורעת מותרת בתשמיש המטה. ברפ"ב דכריתות (דף ח') ויליף לה מדכתיב וישב מחוץ לאהלו ולא מחוץ לאהלה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

זֶה קִבְּלָהּ מִפִּי הַשְּׂמוּעָה. וְנוֹטֵל עֵץ אֶרֶז וּמְצוֹתוֹ שְׂיֵהִיָּה
 אֶרְכוּ אִמָּה וְעָבְיוּ כְּרַבִּיעַ כְּרַע מְכַרְעֵי הַמָּטָה. וְאִזּוֹב שְׂאִין
 לוֹ שֵׁם לְוִי כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. אֵין פְּחוֹת מְטַפֵּחַ. וְשְׁנֵי תוֹלַעַת
 מְשַׁקְּלוֹ שֶׁקָּל. וְאִם טַעְמוֹ פָּסְלוֹ כְּצַבִּיעַת הַתְּכֵלֶת. וְכָל
 הַשְּׂעוּרִים הֶלְכָה. וְלוֹקַח עִם שְׁלִשְׁתָּן הַצָּפוֹר הַחֲזִיָּה.
 וְאַרְבַּעַה מִיֵּנִין אֵלוֹ מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. וְעֵץ אֶרֶז וְאִזּוֹב
 שְׁנֵתְקַלְפוֹ פְּסוּלִין. וְכוּרֶךְ הָאִזּוֹב עִם הָאֶרֶז בְּלִשׁוֹן שֶׁל
 זְהוּרִית וּמְקִיף לָהֶן רְאֵשֵׁי אֲגַפִּיִּים וְרֵאשׁ הַזָּנָב שֶׁל צָפוֹר
 הַחֲזִיָּה. וְטוֹבֵל אֶרְבַּעֶתָן בְּמֵיִם שְׁבִכְלֵי וּבְדָם שְׂעֲלִיָּהֶן.
 וּמִזֶּה שָׁבַע פְּעָמִים עַל אַחַר יָדוֹ שֶׁל מְצַרֵּעַ וּמְשַׁלַּח אֶת
 הַצָּפוֹר. וּכְיֵצֵד מְשַׁלַּחָהּ. עוֹמֵד בְּעִיר וְזוֹרְקָהּ חוּץ לַחוֹמָה.
 וְאִינוֹ הוֹפֵךְ פָּנָיו לֹא לַיָּם וְלֹא לָעִיר וְלֹא לַמְּדַבֵּר. שֶׁנֶּאֱמַר
 'מִחוּץ לָעִיר אֶל פְּנֵי הַשָּׂדֶה'. שְׁלַחָהּ וְחִזְרָהּ חוּזָר
 וּמְשַׁלַּחָהּ אֶפְלוֹ מֵאָה פְּעָמִים. וְאַחַר כֵּן מְגַלַּח הַכֹּהֵן אֶת
 הַמְצַרֵּעַ. כִּיֵּצֵד מְגַלְחוֹ. מְעַבִּיר תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרוֹ הַנִּרְאָה
 אֶפְלוֹ בֵּית הַשָּׁחִי וּבֵית הָעֵרוֹהָ שֶׁעַר שְׂעַל כָּל הַגּוּף עַד
 שְׂעִיעֶשֶׂה כְּדִלְעַת שֶׁנֶּאֱמַר 'אֶת כָּל שְׂעָרוֹ'. אִם כֵּן לָמָּה
 נֶאֱמַר 'רֵאשׁוֹ' וְזִקְנוֹ' וְגַבּוֹת עֵינָיו' לְרַבּוֹת כָּל כִּיּוֹצֵא
 בָּהֶן וְלִמְעַט שֶׁעַר שֶׁבְּתוֹךְ הַחֶטֶם לְפִי שְׂאִינוֹ נִרְאָה. וְאַחַר
 כֵּן מְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטוֹבֵל וְיִטְהַר מִלְּטִמָּא בְּבִיָּאָה וּמִלְּטִמָּא
 מְשֻׁכָּב וּמוֹשָׁב. וְיִכְנֶס לְפָנִים מִן הַחוּמָה וּמוֹנֶה שְׁבַעַת
 יָמִים וְאַסוּר בָּהֶן בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה שֶׁנֶּאֱמַר 'מִחוּץ לְאַהֲלוֹ'

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

מִלְמַד שְׁאָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה. וְהַמְצָרֶעֶת מִתַּרְתּוֹ
בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה:

עין משפט נ.

הרמב"ם הל' פרה ארומה פ"ד ה"ז

חִסֵּר אַחַת מִן הַמִּתְנֹת פְּסוּלָה. * טָבַל שְׁתֵּים וְהִזָּה אַחַת
הִזְאָתוֹ פְּסוּלָה. טָבַל אַחַת וְהִזָּה שְׁתֵּים אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא
חָשַׁב הִזְאָה שְׁנִיָּה אֲלָא טָבַל וְהִזָּה אַחֲרַת הִזְיָתוֹ פְּסוּלָה.
כִּיצַד. טָבַל אֶצְבָּעוֹ טְבִילָה שְׁשִׁית וְהִזָּה שֵׁשׁ וְשָׁבַע אַף
עַל פִּי שֶׁחֲזַר וְטָבַל אֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה שָׁבַע הִזְיָתוֹ פְּסוּלָה. הִזָּה
מִטְבִּילָה שְׁבִיעִית וְשְׁמִינִית אֶפְלוּ חֲזַר וְטָבַל טְבִילָה
שְׁמִינִית וְהִזָּה שְׁמִינִית כְּשֶׁרָה שְׁכָל שְׁמוֹסִיף עַל הַשָּׁבַע
אֵינוֹ כָּלוּם. וְהוּא שְׁיִהְיֶה זֶה שְׁהוֹסִיף כִּהֵן אַחֵר אֲבָל
הַכֵּהן הַשּׁוֹרֵף אוֹתָהּ אִם הוֹסִיף פְּסוּלָה מִפְּנֵי שְׁנִתְעַסֵּק
בְּדַבָּר שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ בְּשַׁעַת שְׁרַפְתָּהּ:

צ. כסף משנה: חסר אחת מן המתנות פסולה. בפרק הקומץ רבה (דף כ"ז) תנן שבע הזאות שבפרה מעכבות זו את זו ומפרש טעמא בגמרא משום דכתיב בה חוקה וחוקה משמע עיכובא: טבל שתים והזה אחת וכו' כיצד טבל אצבעו טבילה ששית וכו'. תוספתא פ"ג ובספרי ושנינו בפרק ד' דפרה הזה מששית שביעית וחזר והזה שביעית פסולה משביעית שמינית וחזר והזה שמינית כשירה. וכתב שם רבינו כשטבל אצבעו טבילה ששית והזה ממנה ששית ושביעית פסלה לפי שמתנאיה וכו' על כל הזאה טבילה ואע"פ ששב אחר זה וטבל טבילה שביעית והזה ממנה הזאה שביעית הנה זה לא יספיק לפי שהוא כבר פסלה אמנם אם הזה מטבילה שביעית שתי הזאות שביעית ושמינית הנה היא כשירה לפי שכבר נשלמו ז' הזאות כמצותה וכל מה שיבא אחר זה לא יפסידה ואפילו שב והזה שמינית או תשיעית לא פסלה. ומ"ש אבל הכהן השורף אותה אם הוסיף פסלה. תוספתא פרק ג' דפרה: כתב הראב"ד נ"ל הזייתו פסולה אבל אין הפרה נפסלת וכו'. נראה שעל מה שכתב רבינו טבל שתים והזה אחת הזייתו פסולה קאי אלא שמה שכתב ונראה לי אפילו חוץ לגתה קאמר אעפ"י שמחמירים בה יותר מבמערכתה אינו ענין לכאן ובסמוך אבאר:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ס. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"ג

כָּל הַדְּמִים הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי ק. אִם חָסַר אַחַת מֵהֵן לֹא כָּפַר. אֵלֶּא כִּלְיָן הֵן עָקַר הַכִּפָּרָה. שֶׁהָרִי הַכָּתוּב הִקְפִּיד עַל מְנִינָן שְׁנַאמַר (ויקרא ד-ו) (ויקרא ד-יז) 'שָׁבַע פְּעָמִים':

עין משפט ע. הרמב"ם הל' שופר ומוכה ולולב פ"ז ה"ו

מִצְוָה מִן הַמְּבֻחָרִי לְאַגֵּד לוֹלֵב וְהִדַּס וְעֵרְבָה וְלַעֲשׂוֹת שְׁלִשְׁתָּן אֲגָדָה אַחַת. וְכִשְׁהוּא נוֹטֵלִם לְצֵאת בְּהֵן מְבָרֵךְ תַּחֲלָה עַל נְטִילַת לוֹלֵב הוֹאִיל וְכִלְיָן סְמוּכִין לוֹ וְאַחַר כִּף נוֹטֵל הָאֲגָדָה הַזֹּאת בְּיָמֵינוּ וְאֶתְרוּג בְּשִׁמְאָלוֹ וְנוֹטֵלֵן דְּרָף גְּדִילְתָּן שֶׁיְהִיוּ עֲקָרִיָּהֵן לְמַטָּה לְאַרְץ וְרֵאשִׁיָּהֵן לְמַעְלָה לְאֹוִיר. וְאִם לֹא אֲגָדָן וְנִטְלָן אַחַד אַחַד יֵצֵא וְהוּא שֶׁיְהִיוּ אַרְבַּעַתָּן מְצוּיִין אֶצְלוֹ. אֲבָל אִם לֹא הִיָּה לוֹ אֵלֶּא מִין אַחַד אוֹ שְׁחָסַר מִין אַחַד לֹא יֵטַל עַד שֶׁיִּמְצָא הַשָּׂאָר:

ק. כסף משנה כל הדמים הניתנים על מזבח הפנימי וכו'. שם במשנה:

ר. כסף משנה: מצוה מן המובחר וכו' מברך תחלה על נטילת לולב. לאו למימרא שיברך בלשון הזה מאחר שכתב שמברך עובר לעשייתו כדמשמע ממ"ש וכשהוא נוטל לצאת בהם צריך לברך, ולא בא אלא לומר שיברך על הלולב ולא על שאר מינין. ובענין נוסח הברכה סמך על מ"ש בסוף ה' ברכות נטל את הלולב מברך על נטילת לולב שכיון שהגביהו יצא י"ח לולב אבל אם בירך קודם שיטול מברך ליטול לולב, ואע"פ שכתב עוד בפ' זה משחרב בהמ"ק התקינו וכו' וכל יום ויום מברך עליו אקב"ו על נטילת לולב ה"נ סמך על מ"ש בהלכות ברכות בנוסח הברכות ולא בא אלא ללמדנו שאע"פ שאינו חייב בלולב מן התורה מיום ראשון ואילך צריך לברך עליו ולא נחית לפרושי נוסח הברכה:

שו"ע או"ח סימן תרנא סעיף יב

יב. יד. ארבעת המינים מעכבים זה את זה ש שאם חסר אחד מהם לא יברך ה על השאר, אלא יטול אותם לזכר בעלמא א.

הגה: בין ביום ראשון בין בשאר הימים.

יב. טו. היו ארבעת המינים מצויים אצלו ונטלם אחד אחד יצא ב.

הגה: ובלבד שיהיו כולם לפניו ג, ויטול הלולב תחלה ויברך עליו ודעתו על האחרים, ואם סח ביניהם מברך ד על כל אחד בפני עצמו ה.

עין משפט ע. שו"ע או"ח סימן תרנא סעיף א

א. מצות ד' המינים שיטול כל אחד לולב אחד וב' ערבות וג' הדסים ו.

ש. משום דכתיב ולקחתם, לקיחה תמה ופי' רש"י במנחות דף כ"ז ע"א ארבעה כאחד. לבוש. ודוקא ביו"ט ראשון מעכבין זה את זה, אבל ביו"ט שני אין זה מעכב. ב"י בשם הג"א אלא שכתב שאין זה דעת הפוסקים, וזה מש"כ כאן הרמ"א שאין חילוק בין יום ראשון לשאר הימים.

ת. שאין מברכין על חלק מן המצוה אלא על מצוה שלמה.

א. כדי שלא תשכח תורת לולב. כ"כ הרא"ש בשם הראב"ד. ב"י. וצריך ליזהר שלא יכוון שזה לשם מצוה דיש בזה משום "לא תגרע" כמ"ש הט"ז בס"ק י"ז.

ב. דקיי"ל לולב א"צ אגד לאפוקי מדעת ר"ת. כה"ח אות קי"ח.

ג. משום הפסק ברכה, ואם לאו לא יברך.

ד. ואם סח מענין דברים ששייכים עליו א"צ לברך. כמ"ש בסי' קס"ז סעיף ו'.

ה. היינו על נטילת הדס על ההדס, ועל נטילת ערבה על הערבות, ועל אתרוג על נטילת אתרוג.

ו. ויש חולקין דאינו מברך כיון שזו מצוה אחת, ומספק לא יברך, אך יש לברך בלבד, כיון שאינו מוציא בשפתיו אין חשש ברכה לבטלה. כה"ח אות קכ"ב.

אדם שנטל הלולב ומיניו ובירך עליו ואח"כ ראה שזה חסר או חסרה ערבה או הדס יחזור ויטול בלי ברכה, וה"ה מצא הערבה או ההדס מהופך, אבל אם סח בנתיים או הפסיק חזור ומברך, מ"מ יכול לברך בלבד. כה"ח אות קכ"ד.

ז. מהרי"ף והרמב"ם, ובזהר פ' פנחס דף רנ"ו, ובהקדמת התיקונים, ובשער הכוונות דף ק"ה ע"ג והם רומזים אל בחינת ז' החסדים, ההדסים כנגד חסד, גבורה ותפארת.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ובמקום הדחק שאין הדס כשר די לו באחד שאינו קטום ז.

א. ב. מצוה לאגדם ח בקשר גמור דהיינו שני קשרים זה על זה משום נוי. ויכול לאגדם במין אחר ט. ואם נשרו מהעלין בתוך האגודה בענין שמפסיק אין לחוש דמין במינו אינו חוצץ.

א. ג. אם לא אגד אותו מבעוד יום או שנפתח הקשר, אין לקושרו ביו"ט בקשר גמור י, אלא בעניכה.

הערבות כנגד נצח והוד. והלולב כנגד היסוד. והאתרוג כנגד המלכות. ועיין כמה רמזים עוד בכה"ח אות א'.

שיטול כל אחד לולב אחד וג' הדסים וב' ערבות, היינו שאין הש"ץ מוציא ידי חובת כולם בנטילתו כמו בתקיעת שופר ומגילה דכתיב ולקחתם לכם שתהיה לקיחה ביד כל אחד ואחד.

וגם בשאר הימים בעינן לקיחה לכל אחד ואחד, כ"כ בתשובת ח"ס סי' קפ"ב ודלא כחכם אחד. כה"ח אות ג'.

אם עבר ונטל לולב עם ערבה אחת צריך לחזור וליטול דכתיב ערבי נחל ומיעוט רבים שנים אך לדינא לא יברך. כה"ח אות ה'. וכן אם נטל ומצא רק ב' הדסים במקום ג' יחזור ויטול בלי ברכה. שם.

ז. ויטלם בלא ברכה גם בשאר הימים. כה"ח אות ח'.

ח. אע"ג דקיי"ל כרבנן דלולב א"צ אגד מ"מ מצוה לאגדם משום נוי דכתיב "זה אלי ואנוהו". סוכה ל"ג ע"א.

וא"כ טוב לומר לשם יחוד לפני הקשירה דזו ג"כ מצוה.

ט. ואין בזה כל תוסף כיון שאין חובה לאוגדו כל אחד עומד בפני עצמו, ואין בזה גם משום חציצה כיון שהוא לנאותו. טור ומ"א ס"ק ב', ומ"ב אות ט'.

י. דאין איסור אלא בב' קשרים זה על זה, ב"י בשם המרדכי. ואם רוצה לתת אותם בתוך הקושיקלך יקשור אותם מקודם ביחד. מ"ב אות ח'. כה"ח אות י"א.

יא. ויאגוד הערבה בשמאל וההדס בימין והלולב באמצע והוא על דרך הסוד, של"ה. מ"א ס"ק ד'. אבל המהר"י צמח כתב באופן זה, ג' הדסים אחד בצד ימין והשני בצד שמאל והשלישי באמצע נוטה לימין ובין ההדסים ישים ב' הערבות, וכ"ה בזוהר פ' תצוה דף קפ"ו ע"ב, והלולב יהיה השדרה שלו מול הקושר והנוטל אותו, ורמז לזה וראית את אחורי לפני לא יראו. ועיין בכה"ח אות ט"ו.

ושם הביא ששמע בשם האר"י שיש לעשות י"ח קשרים בלולב כנגד י"ח חוליות שבשדרה של האדם, ויעשה ט"ו בלולב וג' קשרים באגד הערבה וההדס והלולב, ויש שעושים י"ח קשרים שלמים בלולב עצמו רמז לשדרה, חוץ ממה שקושרים ג' המינים יחד.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: ויש שכתבו לעשות הקשר בדרך אחרת שכורך סביבות ג' המינים ואח"כ תוחבין ראש החוט תוך הסיבובים הכרוכים, וכן נוהגין ^ב.

הגה: יש לקשור ההדס גבוה יותר מן הערבה ^ל.

הגה: ויוריד ההדס והערבה בתחתית הלולב בקשירה, כדי שיטול כל הג' מינים בידו בשעת הברכה ^מ.

הגה: ויש שכתבו לעשות ג' קשרים בלולב ^ב וכן נוהגין.

דף כז:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ד ה"ג

פָּרָה שֶׁנִּשְׁחָטָה שְׁלֵא לְשָׁמָּה • או שְׁקָבַל או שְׁהִזָּה שְׁלֵא לְשָׁמָּה או לְשָׁמָּה וְשְׁלֵא לְשָׁמָּה או שְׁלֵא לְשָׁמָּה וְלְשָׁמָּה או שֶׁנִּעְשִׂית שְׁלֵא בְּכֵהֶן או בְּמַחְסֵר בְּגָדִים או שֶׁעֲשָׂאָה

כ. היינו אפי' בחול שאחרי קשר אחד כורכן ותוחב הקצה והוי אגד.

ל. שההדס הוזכר תחלה בפסוק "וענף עץ עבות" ואח"כ "וערבי נחל".

מ. ואם לא השפיל אותם כיון שאגודים בו למעלה הרי זה מותר ושמה לקיחה. כה"ח אות כ"ו. מ"ז אות יו"ד.

ו. והגם שלקיחה ע"י דבר אחר הוי לקיחה כמו בסעיף ז', מ"מ במקום דאפשר לא עבדינן ע"י דבר אחר. ביאורי הגר"א, ומ"ב אות י"ג.

נ. כנגד ג' אבות, והיינו חוץ מג' הקשרים שעושה לג' המינים ביחד. ובדיעבד סגי בקשר אחד ללולב. מ"ב אות י"ד.

ס. כסף משנה: פרה שנשחטה שלא לשמה וכו' עד פסולה. פ"ד דפרה וכת"ק: ומה שכתב שחטה על מנת לאכול מבשרה כו'. שם שחטה על מנת לאכול מבשרה או לשנות מדמה כשירה כך היא גירסת רבינו ואע"ג דמסיים בה ר"א אומר אין מחשבה פוסלת בפרה צ"ל דלאו אמאי דסמין ליה קאי דא"כ היינו ת"ק אלא אריש פירקא קאי דקתני שחטה שלא לשמה וכו' פסולה ועי"ל דת"ק לא מכשר אלא בעל מנת לאכול מבשרה או לשנות מדמה משמע הא שאר מחשבות פוסלות בה ור"א פליג ואמר דאין שום מחשבה פוסלת בה. ומ"ש עשאה בבגדי זהב או בבגדי חול פסולה. תוספתא פ"ג דפרה:

בְּבִגְדֵי זָהָב אוּ בְּבִגְדֵי חֵל פְּסוּלָה. שְׁחָטָה עַל מְנַת לֶאֱכַל
מִבְּשָׂרָהּ אוּ לְשִׁתּוֹת מִדְּמָה כְּשָׂרָה לְפִי שְׁלֹא נֶאֱמַר בָּהּ
רֵיחַ נִיחוּחַ:

הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ד ה"ה

הָזָה בְּכָלִי אֶפְלוּ אַחַת מֵהֶן ע הַזָּאתוּ פְּסוּלָה. הָזָה אַחַת
מֵהֶן בְּשִׂמְאָלוֹ פְּסוּלָה. הַזֵּוּ שְׂבָעָה כְּהֵנִים הַזֵּיתָן כְּאֶחָד
הַזֵּיתָן פְּסוּלָה. זֶה אַחַר זֶה כְּשָׂרָה. הָזָה וְלֹא כִּוּן כְּנֶגֶד
הַהֵיכָל פְּסוּלָה שְׁנֶאֱמַר 'אֶל נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד' עַד
שִׁיכוּן כְּנֶגֶד הַהֵיכָל וַיְהִיָּה רֹאֵהוּ. וְכֵן אִם שְׁחָטָה אוּ
שָׂרְפָה שְׁלֹא כְּנֶגֶד הַהֵיכָל פְּסוּלָה שְׁנֶאֱמַר 'וְשַׁחַט אֹתָהּ
לְפָנָיו':

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ה ה"ב

וְהֵיכָן מִזִּין מִדְּמָן. ׀ וְכַמָּה מִזָּה מֵהֶם. פֶּר וְשָׁעִיר שֶׁל יוֹם
הַכַּפֹּרִים דָּם כָּל אֶחָד מֵהֶן טָעוֹן שְׂמוּנָה הַזֵּיוֹת עַל בֵּין
הַבָּדִים וְשְׂמוּנָה עַל הַפְּרוֹכֶת. וּמְעָרֵב דָּם הַפֶּר וְהַשָּׁעִיר
וּמִזָּה מְשַׁנִּיָּהֶם אַרְבַּע הַזָּאוֹת עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת מְזַבַּח

ע. כסף משנה: הוזה בכלי אפילו אחת מהן וכו'. עד כשירה. תוספתא פרק שלישי דפרה:
הוזה ולא כיון כנגד ההיכל וכו'. בפרק רביעי דפרה הוזה ולא כיון כנגד הפתח פסולה.
ומה שכתב וכן אם שחטה או שרפה וכו'. בראש פרק פרת חטאת זבחים (דף ק"ג) וכו"י.
ומה שכתב שנאמר ושחט אותה לפניו. טעמו מדסמין ליה והוזה ושרף דמשמע דהכל שוין
ודין אחד להם וכדרי"י:

פ. כסף משנה: והיכן מזין מדמן וכמה מזה מהן וכו'. כמו שיתבאר בהל' עבודת יוה"כ
פ"ד: ומ"ש ואם לא כיון בהזיות שבפנים כשרות. פ' הקומץ רבה (דף כ"ז):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הַזֶּהב שְׁבִיחָל. וְשִׁבַע הַזֵּיזוֹת עַל אֲמָצְעוֹ שֶׁל מִזְבֵּחַ זֶה
כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּהִלְכוֹת עֲבוֹדַת יוֹם הַכְּפוּרִים. וְאִם לֹא כִּוֵּן
בְּהַזֵּיזוֹת שְׁבִפְנִים כְּשֵׁרוֹת:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' מחוסרי כפרה פ"ד ה"ב

נְתַאֲחַר וְלֹא גִלַּח בְּשִׁבְעֵי * וְגִלַּח בְּשִׁמְיָנִי אוֹ אַחַר כִּמְה
יָמִים בַּיּוֹם שֶׁיִּגְלַח יִטְבַּל וַיַּעֲרִיב שְׁמֹשׁוֹ וְלִמְחָר יָבִיא

צ. כסף משנה: נתאחר ולא גילח בשביעי וכו'. פשוט הוא במשנה פ' ג' מינין (דף מ"ד):
כיצד עושיין לו וכו' המצורע עומד חוץ לעזרת ישראל. מפני שהוא מחוסר כפורים ותנן
בפירקא קמא דכלים שמחוסר כפורים אסור ליכנס לעזרת ישראל. ומה שכתב כנגד פתח
מזרחית באסקופת שער ניקנור ופניו למערב. בתורת כהנים על פסוק והעמיד הכהן המטהר
לפני ה' פתח אהל מועד מעמידן בשער ניקנור אחוריהם למזרח ופניהם למערב: ושם
עומדים כל מחוסרי כפרה וכו'. בפ"ק דסוטה (דף ח') אהא דתנן שעל פתח שער ניקנור
משקין את הסוטות ומטהרים את היולדות ואת המצורעים בשלמא סוטות וכו' ומצורעים
דכתיב לפני ה' אלא יולדות מ"ט [אילימא] משום דאתיין וקיימין אקרבניהו וכו' א"ה זבין
וזכות נמי ומשני אה"נ ותנא חדא מינייהו נקט: והכהן לוקח אשם של מצורע וכו'. מפורש
בתורה. ומ"ש ואם הניף זה בפני עצמו וזה בפני עצמו יצא. בת"כ דריש לה מדכתיב אותו
לאשם: ומ"ש ואח"כ מביא את האשם של מצורע עד הפתח ומכניס שתי ידיו לעזרה וסומך שתי
ידיו עליו ושוחטין אותו מיד ומקבלים שני כהנים את דמו אחד מקבל בכלי וכו'. בסוף נגעים:
וכתב הראב"ד ואח"כ מביא א"א אין כאן אח"כ וכו'. וז"ל התוספתא פ"ה דנגעים מביא
אשמו ולוגו בידו ומעמידו בשער ניקנור והכהן עומד מבפנים ומצורע מבחוץ ומצורע מניח
ידו תחת ידו של כבש והכהן מניח ידו על המצורע ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך
שתי ידיו עליו ונכנס ושוחטו בצפון כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה
בשער ניקנור עכ"ל התוספתא. והראב"ד דייק מדקתני ומוליך ומביא מעלה ומוריד וסומך
והדר קתני ונכנס ושחטו משמע דבמקום שמניף שם היה סומך ותו מדקתני כל הסמיכות
שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער ניקנור משמע שהסמיכה היתה תיכף
לתנופה במקום שהיה מניף ואח"כ היה הכהן נוטל האשם ממקום התנופה ונכנס ושוחטו
בצפון. ולרבינו י"ל דהא לא מכרעא אע"פ שסמכה סמיכה לתנופה לאו למימרא שיהיה
במקומה דמסתמא כל שאנו יכולים לסמוך סמיכה לשחיטה יש לנו לעשות ומי הכריחנו
להדחיק בזה והא דקתני כל הסמיכות שבמקדש תיכף שחיטה חוץ מזו היינו לומר שבשאר
הקרבנות בעל הקרבן נכנס בעזרה ובמקום שרוצים לשחוט הקרבן שם סומך ותיכף שוחט
שם וכאן א"א לעשות כן מפני שאין המצורע יכול ליכנס בעזרה אלא מכניס ידיו לעזרה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

לחלל השער וסומך שם והכהן מוליך האשם משם לצפון העזרה ושוחט שם והיינו דקתני ונכנס ושוחטו בצפון כלומר נכנס מפתח העזרה לצפון הרי שסמיכה זו מרוחקת קצת מהשחיטה ומשמע שהתנופה היתה חוץ לעזרה ודבר תימה הוא. אבל מדקדוק לשון רבינו נראה שבפנים היה מניפו הכהן לבדו ואח"כ מביאו לפתח העזרה כדי שיסמוך עליו המצורע אבל ק"ל דקתני בתוספתא שהמצורע היה מניף עם הכהן וצ"ע. והר"י קורקוס ז"ל כתב שדעת רבינו דכיון שבפרק כל הפסולים (דף ל"ג) הביאו תוספתא זו ופריך מינה למ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה וא"כ ליעייל ידיה ולסמוך וישחטו אותו שם פ"י אלא שהיו צריכים להוציא האשם מן העזרה ולחזור ולהכניסו ומשני דקסבר האי תנא שאין אותו מקום כשר לשחיטה והיה צריך להכניסו לפנים ולא הוי תיכף לסמיכה, נראה מכאן דרישא דקתני בתנופת מצורע מניח ידו לאו מתרצתא היא דהא בתנופה לפני ה' בעינן וא"כ הרי כאן ביאה במקצת ע"כ. אלא ודאי נראה מכאן דבתנופה לא חיישינן ואין בה הכנסת יד אלא כהן מניף במקום שמניף השאר ואח"כ מוציאו בפתח לסמוך וגם כיון שהקשו ליעייל ידיה ולסמוך ויהיה תיכף נראה שאין שם הכנסת יד אלא לסמיכה מפני התכיפה אבל תנופה כהן לבדו מניף כי אין לחוש בה לתכיפה וגם תנופה יכול הכהן להניף בשביל הבעלים כמו שמצינו בכמה מקומות שהקפידו על הסמיכה ולא הקפידו על התנופה אף אם לא תהיה בבעלים והרי השולח חטאתו כהן מניף על ידו לכך לא הצריכו בה להכניס ידו כמו בסמיכה וקרא דתנופה לא קאמר אלא כהן וגם דכיון דכתיב לפני ה' צריך שיניף במקום שמניף שאר תנופות ואע"פ שבתוספתא אמרו שסמיכה זו לא היה תיכף לה שחיטה כבר אמרו בפרק כל הפסולים דלמ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה מעייל ידיה וסומך להיות תיכף השחיטה ככל הסמיכות שהקפידה תורה על התכיפה בהם אך לא לדעת ר"י בר"י שסובר שאין המקום כשר לשחיטת קדשי קדשים וכבר נתבאר בהל' בית הבחירה לדעת רבינו שעד שער מזרחי שהוא שער ניקנור כשר לשחיטת קדשי קדשים והכל נקרא צפון גם נתבאר בהל' ביאת המקדש דביאה במקצת לא שמה ביאה וכיון שכן ה"ז מכניס ידיו וסומך כמ"ש כאן ושוחטין שם דתיכף לסמיכה שחיטה ככל הסמיכות עכ"ל. ומ"ש הראב"ד כמו שהגהתי למעלה הוא מ"ש אין כאן אח"כ. ומ"ש ואחד בידו הימנית ומערה לידו השמאלית וכו' עד פסל. בתוספתא פ"ק דזבחים והר"י קורקוס ז"ל כתב דאיתא בתוספתא (פרק בתרא) דנגעים זה שקיבל בכלי מקבל בימין וזה שקיבל ביד מקבל בשמאל ואם שינה פסל וזה הפך ממה שכתב רבינו ונדחק בפירושה דמאי דקתני זה שקיבל ביד מקבל בשמאל היינו לומר שמקבל בשמאל מן הימין שקבל בה מהבהמה ואם שינה שקיבל מן הבהמה פסל: הכהן שקיבל מקצת הדם בכלי וכו' עד ואם לא נתן לא כיפר. הכל בסוף נגעים. ומ"ש ואם נתן על השמאל לא יצא. שם דלא כר"ש. ומ"ש ויוצק לתוך כפו של חבירו השמאלית וכן מ"ש וטובל אצבעו הימנית. בסוף נגעים. ומ"ש על כל הזיה טבילת אצבע בשמן. בת"כ. ומ"ש ואם הזה ולא כיון כנגד בית קדשי קדשים כשירות. נראה דהיינו מדתני בתוספתא פ"ק דזבחים הזיות שבמצורע שהזן שלא לשמן שאינם מכוונות הרי אלו כשירות. ומה שכתב ואח"כ יבא אצל מצורע וכו' ואם לא נתן לא כיפר. בפרק בתרא דנגעים אם נתן כיפר ואם לא נתן לא כיפר דברי ר"ע ר"י בן נורי אומר שיירי מצוה הן בין שנתן בין שלא נתן

קָרְבָּנוֹתָיו אַחַר שְׂיִטְבַּל פַּעַם שְׁנֵייהָ כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. כִּי־צַד
 עוֹשִׂין לוֹ. הַמְצָרֵעַ עוֹמֵד חוּץ לְעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד פֶּתַח
 מְזֻרְחִית בְּאַסְקַפַּת שַׁעַר נִיקָנוֹר וּפְנֵיו לְמַעְרָב וְשָׁם
 עוֹמְדִים כָּל מְחֹסְרֵי כַּפָּרָה בְּעֵת שְׁמִטַּהְרִין אוֹתָן וְשָׁם
 מְשַׁקֵּין אֶת הַסּוֹטוֹת. וְהִכְהִין לוֹקַח אֲשֶׁם שֶׁל מְצָרֵעַ
 כְּשֶׁהוּא חַי וּמְנִיפוֹ עִם לוג הַשָּׁמֶן בַּמְזֻרַח כְּדָרָךְ כָּל
 הַתְּנוּפוֹת. וְאִם הִנִּיף זֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ וְזֶה בְּפָנָיו עֲצָמוֹ יֵצֵא.
 וְאַחַר כֵּן מְבִיא אֶת הָאֲשֶׁם שֶׁל מְצָרֵעַ עַד הַפֶּתַח וּמְכַנִּים
 שְׁתֵּי יָדָיו לְעֶזְרָה וְסוֹמֵךְ עָלָיו וְשׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ מִיָּד.
 וּמְקַבְּלִין שְׁנֵי כֹהֲנִים אֶת דָּמוֹ. אֶחָד מְקַבֵּל בְּכָלִי וְזוֹרְקוֹ
 עַל גִּבֵּי הַמְּזֻבַּח וְאֶחָד בְּיָדוֹ הַיְמָנִית וּמְעָרָה לְיָדוֹ
 הַשְּׂמָאלִית וּמְזָה בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית. וְאִם שְׁנֵיהָ וְקַבֵּל
 בְּשֵׂמָאל תַּחֲלָה פָּסֵל. הִכְהִין שְׁקַבֵּל מְקַצֵּת הַדָּם בְּכָלִי
 מוֹלִיכּוֹ וְזוֹרְקוֹ עַל הַמְּזֻבַּח תַּחֲלָה. וְאַחַר כֵּן יָבוֹא הִכְהִין
 שְׁקַבֵּל הַדָּם בְּכַפּוֹ אֶצֶל הַמְצָרֵעַ. הִכְהִין מִבְּפָנָיו וְהַמְצָרֵעַ
 מִבַּחוּץ. וּמְכַנִּים הַמְצָרֵעַ רֹאשׁוֹ וְנוֹתֵן הִכְהִין מִן הַדָּם
 שֶׁבְּכַפּוֹ עַל הַגּוֹף אֲזָנוֹ הַיְמָנִית. וְאַחַר כֵּן יְכַנִּים יָדוֹ
 הַיְמָנִית וְיִתֵּן עַל בִּהֶן יָדוֹ וְאַחַר כֵּן יְכַנִּים רִגְלוֹ הַיְמָנִית
 וְיִתֵּן עַל בִּהֶן רִגְלוֹ וְאִם נָתַן עַל הַשְּׂמָאל לֹא יֵצֵא. וְאַחַר
 כֵּן יִקְרִיב חֲטָאתוֹ וְעוֹלָתוֹ. וְאַחַר שְׁיִתֵּן הַדָּם עַל הַבְּהוֹנוֹת

כיפר ומעלין עליו כאילו לא כיפר ומייתי לה בריש זבחים (דף י'): ומפרש לה. ומה שכתב
 ושאר הלוג מתחלק לכהנים. משנה בס"פ כל התדיר (דף צ"א):

 את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

נוטל הפהן מלוג השמן ויוצק לתוך כפו של חברו
השמאלית ואם יצק לתוך כף עצמו יצא. וטובל אצבעו
הימנית בשמן שבכפו ומזה שבע פעמים פנגד בית קדש
הקדשים על כל הזיה טבילת אצבע בשמן. ואם הזיה
ולא כיון פנגד בית קדש הקדשים כשרות. ואחר כך יבוא
אצל המצרע ויתן מן השמן על מקום דם האשם בתנוף
אזן ובהן ידו ובהן רגלו. והנותר מן השמן שבכפו יתנונו
על ראש המתטהר ואם לא נתן לא כפר. ושאר הלוג
מתחלק לכהנים:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ז הי"ח

עזרת ישראל מקדשת מ מעזרת נשים שאין מחסר
כפורים נכנס לשם. וטמא שנכנס לשם חיב כרת:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ד הי"ב

פיצד דוחה את הטמאה. הגיע זמנו של אותו קרבן
והיו רב הקהל שמקריבין אותו טמאין למת. או שהיו

ק. כסף משנה: עזרת ישראל מקודשת וכו'. בפרק קמא דכלים עזרת ישראל מקודשת
ממנה שאין מחוסר כפורים נכנס לשם וחייבים עליה חטאת ותני עלה בתוספתא
שחייבין על זדונה כרת:

ר. כסף משנה: כיצד דוחה את הטומאה וכו'. משנה שם (דף ע"ט) נטמא קהל או רובו
או שהיו הכהנים טמאים והקהל טהורים יעשה בטומאה. ומ"ש או שהיו אלו ואלו
טהורים והיו כלי השרת טמאים למת. שם בברייתא. ומ"ש ויתעסקו בו הטמאים והטהורים כאחד
ויכנסו כולם לעזרה. שם בברייתא שאין קרבן ציבור חלוק ופירש"י שאין קרבן ציבור הבא
בטומאה חלוק מאחר שהקרבן רובו בטומאה אף היחיד עושה בטומאה. ומ"ש אבל הטמאים
בטומאה אחרת וכו' לא יתעסקו ולא יכנסו לעזרה ואף ע"פ שנעשה בטומאה ואם עברו ועשו או

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הַקֶּהֱל טְהוֹרִים וְהָיוּ הַפְּהָנִים הַמְקַרְיבִין טְמֵאִים לְמַת. או
 שְׁהָיוּ אֵלּוּ וְאֵלּוּ טְהוֹרִין וְהָיוּ כְּלֵי הַשָּׂרֵת טְמֵאִים לְמַת.
 הָרִי זֶה יַעֲשֶׂה בְּטִמְאָה וְיִתְעַסְקוּ בּוֹ הַטְּמֵאִים וְהַטְּהוֹרִים
 כְּאֶחָד וְיִכְנָסוּ כָּלֶן לְעֶזְרָה. אָבֵל הַטְּמֵאִים בְּטִמְאָה אַחֲרַת
 כְּגוֹן זָבִין וְזָבוֹת וְנָדוֹת וְטְמֵאֵי שָׂרֵץ וְנִבְלָה וְכִיּוֹצֵא בָהֶן.
 לֹא יִתְעַסְקוּ וְלֹא יִכְנָסוּ לְעֶזְרָה וְאִף עַל פִּי שְׁנַעֲשֶׂה
 בְּטִמְאָה. וְאִם עָבְרוּ וְעָשׂוּ אוֹ נִכְנָסוּ לְעֶזְרָה חִיבִין כָּרַת
 עַל הַבִּיָּאָה וּמִיתָה עַל הָעֵבוֹדָה. שְׁלֹא נִדְחִית אֶלָּא טְמֵאֵת
 הַמַּת בְּלִבָּד:

עין משפט ה.ו. הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ב ה"ד

וְהַנְּכַנְס לְקֹדֶשׁ חוּץ לְקֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים שׁ שְׁלֹא לְעֵבוֹדָה או
 לְהַשְׁתַּחֲוֹת בֵּין הַדְּיוֹט בֵּין גָּדוֹל לּוֹקָה. וְאִינוּ חִיב מִיתָה

נכנסו לעזרה חייבים כרת על הביאה ומיתה על העבודה וכו'. בפרק מי שהיה טמא (דף צ"ה:)
 תנן הפסח שבא בטומאה לא יאכלו ממנו זבין וזבות נדות ויולדות ואם אכלו פטורים
 [מכרת] ור"א פוטר אף על ביאת המקדש ופירש"י ואם אכלו פטורים מכרת דאוכל קדשים
 בטומאה כדיליף בברייתא בגמרא אבל מביאת מקדש לא פטרינהו [רחמנא] וידוע דהלכה
 כת"ק:

ש. כסף משנה: והנכנס לקדש חוץ לקדש הקדשים וכו'. בפרק הקומץ רבה (דף כ"ז:)
 טהורין שנכנסו לפניו ממחיצתן להיכל כולו בארבעים מבית לפרכת אל פני הכפורת
 במיתה ר"י אומר כל היכל כולו ומבית לפרכת בארבעים ואל פני הכפורת במיתה במאי
 קא מיפלגי בהאי קרא ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הכפורת אשר על
 הארון ולא ימות רבנן סברי אל הקדש בלא יבא מבית לפרוכת ואל פני הכפורת בלא ימות
 ורבי יהודה סבר אל הקדש ומבית לפרוכת בלא יבא ואל פני הכפורת בלא ימות ופירש"י
 מבית לפרוכת לפני לפני ששם ארון ואל פני הכפורת נמי היינו מבית לפרוכת אלא שהלך
 עד לפני הארון וידוע דהלכה כרבנן. ומ"ש רבינו או להשתחוות, ה"ק אם נכנס שלא לעבודה
 או להשתחוות דלהכנס לעבודה או להשתחוות מותר וזו היא ששינו פ"ז דתמיד (דף ל"ג:)
 בזמן שכהן גדול נכנס להשתחוות ג' אוחזין בו וכך הם דברי התוספות בפרק הקומץ ומ"ש

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

**שְׁנַאֲמַר אֶל פְּנֵי הַכַּפָּרֶת 'וְלֹא יָמוּת'. עַל קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים
בְּמִיתָה וְעַל שְׂאֵר הַבַּיִת בְּלֹא וְלוֹקָה:**

בפרק י"ט מסנהדרין כהן שנכנס להיכל שלא בשעת עבודה לוקה צ"ל דהשתחויה בכלל עבודה היא שם וסמ"ג כתב וז"ל הנכנס להיכל חוץ לקדש הקדשים שלא לעבודה או להשתחוות וכהנים שלא עבדו בין גדול ובין הדיוט לוקה ואינו חייב מיתה ומה ששנינו בזמן שכ"ג נכנס להשתחוות בגמר עבודה מדבר עכ"ל נראה מדבריו דכשאינו בגמר עבודה אם נכנס להשתחוות לוקה ולפי זה דברי רבינו ה"פ הנכנס לקדש שלא לעבודה או שנכנס להשתחוות אם אינו בגמר עבודה לוקה: